

Ekologinės gamybos veiklos vykdytojų grupės narių mokymo programa

1. MOKYMO PROGRAMOS APRAŠYMAS

Mokymo programos aktualumas

Pradedant ekologiškai ūkininkauti būtina susipažinti su ekologinės gamybos reikalavimais, teisės aktais, sertifikavimo sistema, naudojamomis technologijomis augalininkystės ir gyvulininkystės srityse. Ekologiniam ūkininkavimui keliami aukštesni reikalavimai, kurių atitikties ekologinio žemės ūkio taisyklių reikalavimams yra kontroliuojama ir sertifikuojama. Nuo 2022 metų sausio 1 d. Lietuvoje, kaip ir visoje Europos Sąjungoje (toliau – ES) pradėtas taikyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2018/848, kuriuo yra nustatomi ekologinės gamybos principai ir taisyklės, kuriomis reglamentuojama ekologinė gamyba, susijęs sertifikavimas ir nuorodų į ekologinę gamybą naudojimas ženklinant ir reklamuojant produktus, taip pat kontrolę reglamentuojančios taisyklės, papildančios Reglamente (ES) 2017/625 nustatytas taisykles. Europos Komisija taip pat yra priėmusi deleguotus ir įgyvendinamuosius teisės aktus įgyvendinančius tam tikras šio reglamento (Bazinio teisės akto) nuostatas.

Mokymo programos tikslai ir uždaviniai

Mokymo programos tikslas. Suteikti Veiklos vykdytojų grupės (VVG) nariams žinių apie ekologinio žemės ūkio taisyklių reikalavimus ir jų taikymą ūkyje.

Uždaviniai. Supažindinti su keliamais reikalavimais ekologiinei žemės ūkio gamybai ir sertifikavimo sistemai; ES ir Lietuvos ekologinį žemės ūkį reglamentuojančiais teisės aktais bei sankcijomis; dokumentų formomis, jų pildymo ir pateikimo tvarka. Suteikti žinių apie naudojamą technologijas ekologinėje augalininkystėje ir gyvulininkystėje. Ugdyti gebėjimus parengiant ūkio rizikų vertinimą ir perėjimo į ekologinį ūkininkavimą priemonių planą bei jį sėkmingai įgyvendinti.

Tikslinė grupė

Mokymo programa skiriama smulkiesiems ūkininkams, norintiems sertifikuoti ir užsiimti ekologine gamyba, jų partneriams, ūkio darbuotojams ir kitiems suinteresuotiems fiziniams ir juridiniams asmenims, norintiems susipažinti su ūkininkavimo ekologinėje žemdirbystės sistemoje reikalavimais ir galimybėmis.

Reikalavimai lektoriams (kvalifikacija, darbo patirtis).

Mokymus organizuoja ir lektorius parenka Veiklos vykdytojų grupės vadovas. Dėstyti pagal šią programą gali lektoriai, turintys žemės ūkio mokslų ar veterinarijos mokslų krypties magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą aukštąjį išsilavinimą ir ne trumpiau kaip vienerius metus užsiimantys ugdomąja, šviečiamąja ar mokslo sklaidos veikla, srityje, susijusioje su mokymo programos turiniu. Mokymo plano dalis apie ekologinės augalininkystės ir gyvulininkystės temas turėtų dėstyti žemės ūkio mokslų srities agronomijos krypties, žemės ūkio mokslų gyvulininkystės krypties ar veterinarijos mokslų veterinarijos krypties specialistai.

Lektoriai turi būti kėlę savo kvalifikaciją konferencijose, seminaruose, mokymo kursuose, stažuotėse, kituose šviečiamuosiuose ir informaciniuose renginiuose susijusiuose su ekologine žemės ūkio gamyba.

Mokymo vietos reikalavimai ir mokymo metodai (teorinio ir praktinio mokymo organizavimo vieta, mokymo turinio pateikimo būdai)

Mokymai organizuojami VVG vadovo parinktose mokymui pritaikytose patalpose. Auditorinių mokymų programos turinį sudaro teorinė ir praktinė dalys. Vykdamas teorinės dalies mokymą taikomi mokymo metodai: paskaita, diskusija, gamybinės situacijos analizė, stebėtos vizualinės medžiagos aptarimas. Praktinio mokymo metodai: vizualiniai, aiškinamieji, konsultaciniai. Praktinėms užduotims atlikti ir įgūdžiams įgyti, praktiniai užsiėmimai vedami veiklos vykdytojų grupės nario ūkyje.

Mokymo ištekliai ir priemonės

Mokantis auditoriniu būdu reikalingi ištekliai: auditorija su vaizdo demonstravimo ir kompiuterine įranga, interneto prieiga, mokymo metodinė medžiaga, parengta pagal mokymo programos turinį, kanceliarinės priemonės, vaizdinė medžiaga (skaidrės, nuotraukos, mokomieji filmai), praktinių užduočių ruošiniai, specializuotos kompiuterinės programos, dirvožemio planai, agrocheminių analizų žiniaraščiai, ūkių tręšimo planai, teisinių dokumentų ruošiniai.

Baigiamasis žinių vertinimas (vertinimo forma – testas, pokalbis, praktinio darbo pristatymas ir kt.) (jei taikoma)

Žinių vertinimo forma – praktinių darbų aptarimas. Baigusieji mokyti pagal mokymo programą įtraukiami į mokymų kursus baigusių VVG ūkininkų sąrašus ir išduodami nustatytos formos kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimai.

2. ĮGYJAMI GEBĖJIMAI (KOMPETENCIJOS)

Baigęs mokymo programą, VVG narys turi žinoti:

- ekologinį žemės ūkį reglamentuojančius ES ir nacionalinius teisės aktus;
- ekologinio ūkininkavimo principus bei svarbą aplinkosauginių problemų sprendime;
- ekologinės gamybos ūkio sertifikavimo reikalavimus ir taikomas sankcijas;
- dirvožemio derlingumo elementus ir jų valdymo galimybes;
- augalų kaitos, tarpinių pasėlių, mėšlo, šiaudų ir kitų organinių liekanų reikšmę bei panaudojimo galimybes dirvožemio derlingumui palaikyti ir didinti;
- reikalavimus sėjomainai ir pasėlių struktūros ypatumus ekologinės gamybos ūkyje;
- piktžolių kontrolės būdus ir žemės dirbimo technologinius ypatumus ekologiniame ūkyje;
- augalų apsaugos priemones ir augalų apsaugos produktus leidžiamus naudoti ekologinėje gamyboje;
- leistinas naudoti trąšas ir tręšimo reikalavimus ekologinės gamybos ūkyje;
- pagrindinius dirvožemio kultūrinimo, agrocheminių savybių įvertinimo, maisto medžiagų ir humuso balanso skaičiavimo, organinių medžiagų gausinimo, tręšimo planų sudarymo ypatumus ekologinės gamybos ūkyje;
- ekologiškai gyvulininkystei keliamus reikalavimus;
- ekologiškų pašarų gamybos reikalavimus ir būdus;
- ekologiškų pašarų racionų sudarymo pagrindus;
- ligų prevencijos priemones bei taikomus gydymo metodus gyvulininkystėje;
- gyvūnų gerovės reikalavimus;
- gyvulių bandos formavimo ir gyvulių įsigijimo ekologinės gamybos ūkyje ypatumus;
- tinkamiausias gyvūnų veisles auginti ekologinės gamybos sąlygomis;
- ekologiškos produkcijos sandėliavimo reikalavimus;
- ekologiškos produkcijos ženklavimo ir paruošimo rinkai reikalavimus;
- ekologiškos produkcijos apskaitos ir ekologinio ūkininkavimo žurnalo pildymo reikalavimus.

Baigęs mokymo programą, VVG narys turi gebėti:

- vadovautis ekologinį žemės ūkį reglamentuojančiais ES ir nacionaliniais teisės aktais;
- organizuoti gamybą pagal ekologiniam žemės ūkiui keliamus reikalavimus;
- parengti ūkio (įmonės) perėjimo iš intensyvios gamybos į ekologinę priemonių planą;
- sudaryti tinkamą ekologinio ūkio sėjomainą, augalų kaitos schemą, įvertinti pasėlių struktūrą;
- sudaryti ūkio laukų dirvožemių tręšimo planus, siekiant teigiamo maisto medžiagų ir humuso balanso;
- parinkti tinkamiausias piktžolių, kenkėjų ir ligų kontrolės priemones;
- parinkti ir pritaikyti tinkamiausias gyvūnų auginimo technologijas;
- paruošti ekologiškų pašarų bazę pagal pasirinktą gyvulininkystės specializaciją;
- taikyti gyvūnų ligų prevencijos ir veterinarines gydymo priemones;
- užpildyti ekologinio ūkio veiklos žurnalą ir pateikti reikalingus dokumentus sertifikavimui.

3. VVG NARIŲ MOKYMO PLANAS

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Skiriama akademinių valandų		
		Iš viso	Teoriniam mokymui	Praktiniam mokymui
1.	Žemės ūkio poveikis aplinkai. Ekologinio ūkininkavimo samprata, tikslai ir pagrindiniai principai.	0,5	0,5	-
2.	ES ir nacionaliniai teisės aktai, reglamentuojantys ekologinę žemės ūkio ir maisto produktų gamybą. <i>Praktinis darbas.</i> Susipažinti su teisės aktų struktūra ir turiniu.	1,0	0,5	0,5
3.	Pagrindiniai reikalavimai keliami ekologiškai augininkystei: pereinamojo laikotarpio trukmė, paralelinė gamyba, apsauginės juostos, sėjomaina, augalų tręšimas, augalų apsauga, sėklos ir dauginamosios medžiagos įsigijimas, derliaus nuėmimas ir produkcijos sandėliavimas.	2,0	2,0	-
4.	Dirvožemio vertinimas ir parinkimas žemės ūkio augalų auginimui: dirvožemio našumas ir sukultūrinimo lygis; dirvožemio tipas ir granulimetrinė sudėtis; dirvožemio agrocheminės savybės ir jų tyrimas; organinės medžiagos ir jų reikšmė dirvos derlingumui; dirvožemio rūgštingumas ir jo reguliavimas; maisto	1,5	1,0	0,5

	medžiagų ir humuso balanso dirvoje palaikymas; <i>Praktinis darbas.</i> Dirvožemio fizikinių, biologinių ir agrocheminių savybių įvertinimas. Maisto medžiagų ir humuso balanso ūkio dirvožemyje skaičiavimas.			
5.	Ekologinių sėjomainų sudarymo pagrindai. Augalų kaita. Fitosanitarinė pertrauka. Priešsėliai ir jų parinkimas. <i>Praktinis darbas.</i> Ekologinės gamybos ūkio augalų sėjomainos ar augalų kaitos plano sudarymas.	1,0	0,5	0,5
6.	Piktžolių kontrolės priemonės ir būdai. Žemės dirbimo, pasėlio tankumo ir sėjomainos įtaka žemės ūkio pasėlių piktžolėtumui. Pagrindinės piktžolės ir jų biologija.	1,0	1,0	-
7.	Augalų ligų ir kenkėjų kontrolės metodai ir būdai. Augalų apsaugos produktai ir jų naudojimo reikalavimai.	1,0	1,0	-
8.	Veislių parinkimas. Reikalavimai ekologiškai sėklininkystei. Lietuvos nacionalinis augalų veislių sąrašas. Sėklos ir dauginamosios medžiagos įsigijimo reikalavimai.	1,0	1,0	-
9.	Organinių ir mineralinės trąšų naudojimas, kaupimas ir laikymas. Mikrobiologinės trąšos ir dirvos gerinimo priemonės. Augalai žaliajai trąšai. Organinių medžiagų kompostavimas ir kompostų naudojimas. Tręšimas ir tręšimo planavimas. Maisto medžiagų balansas. <i>Praktinis darbas.</i> Tręšimo plano sudarymas.	2,0	1,0	1,0
10.	Gyvulininkystės svarba ekologinės gamybos ūkyje. Pagrindiniai ekologinės gyvulininkystės principai ir reikalavimai.	0,5	0,5	-
11.	Gyvūnų gerovės reikalavimai.	1,0	1,0	-
12.	Ekologinės gamybos ūkio pašarų bazės formavimas. Pašarų kokybės ir gamybos reikalavimai. Pašarų priedai leidžiami naudoti ekologiškoje gamyboje. Pašarų racionų sudarymo pagrindai. Šėrimo ir girdymo reikalavimai. Pašarų laikymo ir sandėliavimo reikalavimai. <i>Praktinis darbas.</i> Pašarų parinkimas ir raciono sudarymas pasirinktai gyvulių rūšiai.	1,5	1,0	0,5

13.	Veterinarinė gyvūnų priežiūra. Ligų prevencinės ir gydymo priemonės, naudojamos ekologinės gamybos ūkiuose. Gydytų gyvūnų ženklavimas. Produkcijos tiekimo rinkai išlaukos terminai. Dezinfekcijai naudojami produktai.	0,5	0,5	-
14.	Ekologinių mėsinių ir pieninių galvijų, kiaulių, avių, ožkų, paukščių, bičių, triušių, sraigių, elninių gyvūnų auginimo reikalavimai.	2,0	2,0	-
15.	Sankcijų už ekologinės gamybos reikalavimų pažeidimus taikymo tvarka.	1,0	1,0	-
16.	Ekologinio ūkio veiklos žurnalas ir buhalterinė apskaita. <i>Praktinis darbas:</i> Ekologinio ūkio žurnalo pildymas	1,0	0,5	0,5
17.	Tiekimo rinkai reikalavimai. Ekologiškos produkcijos ženklavimo reikalavimai.	0,5	0,5	-
18.	Ekologiškos produkcijos perdirbimo reikalavimai.	0,5	0,5	-
19.	Perėjimo iš įprastinės žemės ūkio gamybos į ekologinę sistema. Ekologinės gamybos reikalavimų praktinis taikymas konkrečiame ūkyje. <i>Praktinis darbas.</i> Perėjimo iš įprastinės žemdirbystės į ekologinę sistemą priemonių plano arba ekologinės gamybos reikalavimų praktinio taikymo konkrečiame ūkyje rengimas.	2,0	-	2,0
20.	Baigiamasis žinių vertinimas. Perėjimo iš įprastinės žemdirbystės sistemos į ekologinę priemonių plano arba ekologinės gamybos reikalavimų praktinio taikymo konkrečiame ūkyje praktinio darbo aptarimas.	0,5	-	0,5
IŠ viso		22	16	6

4. MOKOMOJI LITERATŪRA IR ŠALTINIAI

Europos Sąjungos ir nacionaliniai teisės aktai

1. 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007.

2. 2020 m. kovo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2020/464 kuriuo nustatomos tam tikros Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/848 taikymo taisyklės, susijusios su dokumentais, kurie turi būti pateikti siekiant, kad atgaline data būtų pripažinti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpiai, su ekologiškų produktų gamyba ir su informacija, kurią turi pateikti valstybės narės. Naujausia konsoliduotoji versija 2021-11-11.

3. 2020 m. rugsėjo 24 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2020/2146 kuriuo dėl išimtinių ekologinės gamybos taisyklių papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848.

4. 2021 m. vasario 22 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/279 kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/848 įgyvendinimo taisyklės dėl kontrolės ir kitų priemonių, kuriomis užtikrinamas atsekamumas ir atitiktis ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo reikalavimams.

5. 2021 m. sausio 21 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/771 kuriuo nustatomi konkretūs apskaitos dokumentų patikrų, atliekamų vykdant oficialią ekologinės gamybos ir veiklos vykdytojų grupių kontrolę, kriterijai ir sąlygos ir taip papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848. *KLaidų ištaisymas* 2021 m. sausio 21 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2021/771, kuriuo nustatomi konkretūs apskaitos dokumentų patikrų, atliekamų vykdant oficialią ekologinės gamybos ir veiklos vykdytojų grupių kontrolę, kriterijai ir sąlygos ir taip papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848, klaidų ištaisymas.

6. 2021 m. liepos 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/1165 kuriuo leidžiama ekologinėje gamyboje naudoti tam tikrus produktus ir medžiagas ir sudaromi jų sąrašai.

7. 2021 m. gegužės 7 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/1189 kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 papildomas nuostatomis dėl konkrečių genčių ar rūšių ekologiškos įvairiarūšės medžiagos augalų dauginamosios medžiagos gamybos ir pardavimo.

8. 2021 m. gegužės 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/1342 kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 papildomas taisyklėmis dėl informacijos, kurią trečiosios valstybės ir kontrolės institucijos bei kontrolės įstaigos turi siųsti jų pripažinimo priežiūros tikslais pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 33 straipsnio 2 ir 3 dalis ir kuri susijusi su į Sąjungą importuojamais ekologiškais produktais ir priemonėmis, kurių turi būti imamasi vykdant tą priežiūrą.

9. 2021 m. rugpjūčio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/1378, kuriuo nustatomos tam tikros taisyklės dėl sertifikato, išduodamo trečiųjų valstybių veiklos vykdytojams, veiklos vykdytojų grupėms ir eksportuotojams, importuojantiems į Sąjungą ekologiškus ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio produktus, ir kuriuo pagal Europos

Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 sudaromas pripažintų kontrolės institucijų ir kontrolės įstaigų sąrašas.

10. 2021 m. gruodžio 1 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/2119 kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 nustatomos išsamios tam tikrų

duomenų ir deklaracijų, kuriuos turi pateikti veiklos vykdytojai ir veiklos vykdytojų grupės, ir sertifikatų išdavimo techninių priemonių taisyklės ir iš dalies keičiamos Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/1378 nuostatos dėl sertifikatų išdavimo trečiųjų valstybių veiklos vykdytojams, veiklos vykdytojų grupėms ir eksportuotojams.

11. 2021 m. liepos 13 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/1698, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 papildomas kontrolės institucijų ir kontrolės įstaigų, turinčių kompetenciją vykdyti sertifikuotų ekologinės gamybos vykdytojų ir jų grupių ir ekologiškų produktų kontrolę trečiojoje valstybėje, pripažinimo procedūriniais reikalavimais ir tų kontrolės institucijų ir kontrolės įstaigų priežiūros taisyklėmis, taip pat kontrolės ir kitų veiksmų, kuriuos turi vykdyti tos institucijos ir įstaigos, taisyklėmis.

12. 2021 m. gruodžio 1 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/2119 kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 nustatomos išsamios tam tikrų duomenų ir deklaracijų, kuriuos turi pateikti veiklos vykdytojai ir veiklos vykdytojų grupės, ir sertifikatų išdavimo techninių priemonių taisyklės ir iš dalies keičiamos Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/1378 nuostatos dėl sertifikatų išdavimo trečiųjų valstybių veiklos vykdytojams, veiklos vykdytojų grupėms ir eksportuotojams.

13. 2021 m. spalio 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/2304 kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 papildomas papildomų sertifikatų, kuriais patvirtinama, kad gaminant ekologiškus gyvūninius produktus antibiotikų nenaudota, išdavimo eksporto tikslais taisyklėmis.

14. 2021 m. spalio 21 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/2306 kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 papildomas į Sąjungą importuoti skirtų ekologiškų ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio produktų siuntų oficialiosios kontrolės ir patikrinimo sertifikato taisyklėmis. Konsoliduota redakcija 2022-02-24.

15. 2021 m. spalio 21 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/2307 kuriuo nustatomos reikalaujamų dokumentų ir pranešimų apie importuoti į Sąjungą skirtus ekologiškus ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio produktus taisyklės.

16. 2021 m. gruodžio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/2325 kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 nustatomi pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 33 straipsnio 2 ir 3 dalis ekologiškų produktų importo į Sąjungą tikslais pripažintų trečiųjų šalių ir kontrolės institucijų bei kontrolės įstaigų sąrašai. Konsoliduota redakcija 2021-12-29.

17. 2022 m. birželio 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/1450, kuriuo dėl Rusijos invazijos į Ukrainą papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/848 nuostatos dėl neekologiškų baltyminių pašarų naudojimo ūkiniams gyvūnams ekologiškai auginti.

18. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymas Nr. 375 „Dėl ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo“.

19. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymas Nr. 3D-857 „Dėl ekologinės gamybos ūkio veiklos žurnalo ir jo pildymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

20. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. sausio 6 d. įsakymas Nr. 3D-2 „Dėl ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų ženklavimo ir ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų ženklo naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

21. Lietuvos kaimo plėtros 2023-2027 m. BŽŪP strateginis planas patvirtintas Europos Komisijos 2022 m. lapkričio 21 d. Europos komisija sprendimu C(2022) 8272.

22. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymas Nr. 3D-107 „Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašo patvirtinimo“.
23. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 27 d. įsakymas Nr. 3D-109 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašo patvirtinimo ir kontrolės institucijų paskyrimo“.
24. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 20 d. įsakymas Nr. 3D-92 „Dėl paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“.
25. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 30 d. įsakymas Nr. 3D-194 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. Strateginio plano intervencinės priemonės „Ekologinis ūkininkavimas. Ekologinio ūkininkavimo tęstiniai įsipareigojimai“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“.
26. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. 3D-879 „Dėl priemonių už ekologinės gamybos reikalavimų pažeidimus taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
27. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/279 2021 m. vasario 22 d. kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/848 įgyvendinimo taisyklės dėl kontrolės ir kitų priemonių, kuriomis užtikrinamas atsekamumas ir atitiktis ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo reikalavimams (Tekstas svarbus EEE).
28. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/771 2021 m. sausio 21 d. kuriuo nustatomi konkretūs apskaitos dokumentų patikrų, atliekamų vykdant oficialią ekologinės gamybos ir veiklos vykdytojų grupių kontrolę, kriterijai ir sąlygos ir taip papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 (Tekstas svarbus EEE).

Kiti literatūros šaltiniai

1. Bakutis B. (2002). Ekologinio ūkio gyvulininkystė. Kaunas. 2002.
2. Bučienė A. (2013). Žemdirbystės sistemų ekologiniai ryšiai: monografija. Klaipėda. P. 176.
3. Danilčenko, H.; Rutkoviėnė, V. (2004). Ekologinė daržininkystė. Akademija, LŽŪU.
4. Daugėlienė N. (2010). Žolynų ekosistemos: monografija. Kaunas, Lututė.
5. Ekologinė žemdirbystė, sodininkystė ir daržininkystė. 2006. Sudarytojai: A. Motuzas, V. Pilipavičius, V. K. Butkus. P. 112.
6. Inovatyvūs dirvotyros ir agrochemijos mokslo sprendimai: monografija. (2015). Sudarytojai Staugaitis G., Vaišvila Z. Kaunas.
7. Karklelienė R., Deimantavičienė R. (2006). Biohumusas ir ekologinė daržininkystė. Babtai. P. 80.
8. Karklelienė, R.; Survilienė, E.; Žurbenkienė, V. 2007. Ekologinė sėklininkystės pradžiamokslis. Tytuvėnai.
9. Lazauskas P., Pilipavičius V. (2008). Agroekologija. Mokomoji knyga. LŽŪU, Akademija, 2008. P. 133.
10. Lazauskas P., Pilipavičius V., Kučinskas J. ir kt. (2008). Ekologinis žemės ūkis. Vadovėlis. LŽŪU, Akademija. P. 380.
11. Pekarskas J. (2008). Tręšimas ekologinės gamybos ūkiuose. Kaunas. P. 189.
12. Pilipavičius, V.; Pupalienė, R.; Marcinkevičienė, A. (2008). Pasėlių bendrijos ir jų tyrimai. Mokomoji knyga. Lietuvos žemės ūkio universitetas.
13. Pilipavičius V. (2009). Augalininkystės technologijos ekologinės gamybos ūkiuose. Vilnius. P. 72.

14. Rutkoviėnė, V.; Ćesonienė, L. ir kt. (2005). Ekologinė sėklininkystė. Akademija.
15. Tripolskaja L. (2005). Organinės trąšos ir jų poveikis aplinkai. LŽI, Dotnuva. P.205.
16. Skurdenienė I. Ribikauskas V., Bakutis B. (2007). Ekologinio ūkio privalumai gyvulininkystėje. Kaunas.
17. Sliesarvičius, A.; Rutkoviėnė, M.; Aleshnovič, M. (2005). Ekologinės sėklininkystės reikalavimai. Kaunas.
18. Žekonienė V., Daugėlienė N., Bakutis B. (2006). Ūkininkaujantiems ekologiškai. Mokslinių rekomendacijų taikymo ekologiniame ūkyje pagrindai. Kaunas.
19. Žekonienė V. (2002). Ekologiško ūkininkavimo pradmenys. Kaunas. P. 120.
20. Žekonienė V. (2005). Ūkininkaujantiems ekologiškai jautriuose dirvožemiuose. Kaunas. P. 150.
21. Žekonienė V. (2008). Augalų kaitos pagrindai. Kaunas. P.132.
22. Žemės ūkio augalų kenkėjai, ligos ir jų apskaita. (2002). Mokslinis metodinis leidinys. Sudarytojai Šurkus J., Gaurilėikienė I., Akademija, Kėdainių r.

Naudingos nuorodos

- <https://www.ekoagros.lt/>
- <http://www.vatzum.lt>
- <http://zum.lrv.lt>
- <http://vmvt.lt>
- <https://www.organicxseeds.com/international/countryselect>
- https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming_en
- <https://www.fibl.org/fileadmin/documents/shop/1270-EU-Organic-Regulation-Producer-Groups-Part-2.pdf>
- https://www.apd-see.org/fileadmin/user_upload/PDFs/1_Training_group_certification_under_EU_2018-848.pdf
- https://www.sinab.it/sites/default/files/User%20guide_OrganicOperatorCertificateEUbodies_TNT.pdf
- https://www.ceres-cert.de/docs/transfer/3-2-5-2_EN.pdf
- <https://srs-certification.com/accreditations/legisorg/>
- <https://www.fibl.org/en/themes/projectdatabase/projectitem/project/1183>
- https://spp.coop/wp-content/uploads/2020/01/EN_IFOAMEUOI_GroupCertification_inputs_20191121.pdf